

INSTITUCIJE

BIVŠI radnici nekadašnjeg Trudbenika danas protestuju pred Vladom Srbije zbog različitih problema prouzrokovanih restrukturiranjem i privatizacijom. Više je razloga zbog kojih ovaj protest zaslužuje pažnju. Trudbenik spada u zlosretni krug giganata socijalističke privrede koji su prošli kroz pakao restrukturiranja, postupak čiji je navodni cilj bio da se preduzeća opterećena problemima rasterete problema i uspešno privatizuju. Već je notorno da ni jedno preduzeće koje su Agencija za privatizaciju i njeni konsultanti restrukturirali nije našlo sreću u privatizaciji, a često čujemo i vrlo dobro obrazložene tvrdnje da su restrukturiranja zapravo vođena sa ciljem da pacijent ne preživi. Jedna od direktnih posledica restrukturiranja o kojoj se ređe govori je atomizacija radnika. Naime, kontinuirano komplikovanje pravne situacije različitim „lekovitim“ merama, onemogućava radnike da upošte komuniciraju o problemima koji su ih zadesili, kamo li da ih zajednički rešavaju. Međusobne podele prema klasterima pravnih situacija, pregrupisanja oko zajedničkih tužbi, advokata i državnih organa koji su „za nas nadležni“, nameću se kao savim trezveno ponašanje koje vodi ka cilju. Štrajk koji je 2009. godine pokrenut u Trudbenik gradnji, jednom od privatizovanih delova restrukturiranog giganta KMG Trudbenik, od samog početka je okupljao radnike različitih problema, u zajedničkoj borbi za raskid ugovora o privatizaciji. Na žalost, razum i solidarnost im nisu pomogli da sačuvaju Trudbenik gradnju, KMG Trudbenik, radna mesta i krov nad glavom u samačkim hotelima, a potonji stečajevi su samo nastavili da komplikuju situaciju, da nižu nova nerazumevanja, i da stvaraju „trezvene“ podele među ljudima kojima je, naravno, svima i svakome svoj problem najteži, i sam za sebe dovoljno teško rešiv da bi ostavio prostor za razumevanje prvog do sebe.

Da, prošlo je izvesno vreme dok se bivši radnici bivših delova Trudbenika nisu ponovo okupili sa zajedničkim zahtevima, nastavljajući tako gde su stali u štrajku, ističući privatizaciju kao centralni problem koji je izazvao sve druge. Ovaj neobični povratak bivših radnika Trudbenika pod „okrilje“ institucije koja više ne postoji, slikovito svedoči o stanju države danas. Dakle, jedna grupa ljudi je proteklih nekoliko godina svojski pokušala da se ponaša „trezveno“, u „duhu vremena“, pokušali su da se identifikuju sa pravnom situacijom i da komuniciraju sa „nadležnima“, umesto međusobno. Pošto se ispostavilo da ih „nadležni“ samo zamajavaju i da je JEDINA pouzdana institucija oko koje se ima smisla okupljati i dalje Trudbenik – preduzeće kog više nema, ali koje je, dok je postojalo, bilo zajednica u kojoj se ljudi razumeju, a problemi rešavaju.

Udružene predsednica skupština stanara u Nišu, nastalo iz prošlogodišnjih protesta, druga je vrsta nove institucije, o čijim razlozima piše Miroslav Krstić, predsednik Sindikata radnika zaposlenih na određeno vreme iz Niša. Danas završavamo sa objavljivanjem obrazloženja našeg predloga zakona o stečaju i reorganizaciji, u kom su između ostalih učestvovali i bivši radnici Trudbenik gradnje sa svojim iskustvima. Predlog zakona o stečaju i reorganizaciji možete preuzeti sa sajta Učitelja neznalice www.uciteljneznalica.org info@uciteljneznalica.org

NACRT ZAKONA O STEČAJU I REORGANIZACIJI

O B R A Z L O Ž E N J E (3)

Položaj radnika i bivših radnika stečajnog dužnika sadrži ključne izmena u odnosu na dosadašnje zakonske propise o stečaju.

- Uvodi se pozitivna diskriminacija radnika u odnosu na druge stečajne poverioce kao jedno od načela stečaja (član 4. stav 2).

- Celokupno potraživanje radnika svrstava se u prvi isplatni red (član 57.), i to: neisplaćene bruto zarade zaposlenih i ranije radno angažovanih fizičkih lica po kakvom drugom ugovoru koji podržava radni odnos (osim preduzetnika), sa kamatom od dana dospeća do dana otvaranja stečajnog postupka i neplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, saglasno propisima o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje na dan otvaranja stečajnog postupka, kao i potraživanja po osnovu zaključenih ugovora sa privrednim društvima čiji su predmet neisplaćene obaveze na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih za poslednje dve godine pre otvaranja stečajnog postupka, a čiju osnovicu za obračun čini najniža mesečna osnovica doprinosa, saglasno propisima o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje na dan otvaranja stečajnog postupka.

- Pored radnika-poverilaca, u radu Skupštine preduzeća u stečaju učestvuju i radnici i bivši radnici stečajnog dužnika koji nisu stečajni poverioci, i koji ovo pravo imaju do donošenja rešenja u bankrotstvu. Ukoliko se ne usvoji plan reorganizacije, nakon donošenja rešenja u bankrotstvu pravo odlučivanja u Skupštini imaju samo stečajni poverioci, odnosno radnici učestvuju u njenom radu samo kao stečajni poverioci (član 34. i 35).

- Radnici i bivši radnici imaju pravo na najmanje jednog člana Odbora. Ukoliko se njihov predstavnik ne izabere redovnim putem, za poslednje mesto u Odboru glasaju samo radnici i bivši radnici (član 40.).

- Radnici i bivši radnici u Skupštini glasaју u okviru posebne klase na sledeći način: oni koji nisu stečajni poverioci glasaју sa srednjom vrednošću između najvišeg i najnižeg iznosa potraživanja zaposlenih i ranije zaposlenih; oni koji jesu stečajni poverioci glasaју sa svojom visinom potraživanja uvećanom za srednju vrednost potraživanja (član 34.).

- Klasu radnika i bivših radnika čine poverioci čija potraživanja spadaju u prvi isplatni red kao i radnici kojima je radni odnos prestao najduže tri godine pre pokretanja stečaja, i bivši radnici kojima je radni odnos prestao pre više od tri godine od dana pokretanja stečaja pod uslovom da su pokrenuli radni spor za utvrđivanje nezakonitosti odluke o prestanku radnog odnosa, a koji nije pravnosnažno okončan do dana pokretanja stečaja (član 35.).

- Pored glasova po osnovu svog potraživanja za neisplaćenu neto zaradu, radnici i bivši radnici imaju pravo glasa i po osnovu potraživanja za neplaćene doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje na svoju zaradu (član 35).

- Kako ne bi došlo do zloupotrebe pozitivne diskriminacije radnika, u slučaju da zaposleni ili ranije zaposleni uputi svoje potraživanje, primalac potraživanja ima ista prava kao ustupak u pogledu novčanih potraživanja, ali ostala prava ostvaruje kao poverilac trećeg isplasnog reda, u klasi neobezbeđenih poverilaca, odnosno ne preuzima posebna prava predviđena za radnike i bivše radnike (član 121).

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:

Imenovati
TO
ratom

Savez za radničko društvo

za samoobrazovanje

Riliten

uciteljneznalica.org **društvena pitanja**

Mere koje ojačavaju nezavisnost Privrednih sudova od pritisa i manipulacija izvršne vlasti:

- Agenciji za licenciranje stečajnih upravnika se ukida status stečajnog upravnika u preduzećima koja su otišla u stečaj iz postupka privatizacije. Stečajni upravnik u ovim preduzećima imenuje

se na isti način kao i u svim ostalim. Nepotrebno je favorizovati državu kao dužnika tako što će se njen organ imenovati za stečajnog upravnika u pravnim licima čiji je većinski vlasnik. Stečajni upravnici su kvalifikovani da dužnost obavljaju u svim predmetima bez obzira na vlasničku strukturu.

- Pravo podnošenja UPPR-a u ime vlasnika stečajnog dužnika u preduzećima koje su otišla u stečaj kao subjekti privatizacije poverava se Nacionalnoj službi za zapošljavanje (član 158.), koja ima potrebne organizacione kapacitete i znanja za vršenje ove funkcije, koja je po svom delokrugu poslova, iskustvu i praksama najbliža socio-ekonomskim problemima čije se rešenje očekuje od reorganizacije, i najviše je od svih državnih institucija motivisana da za rešenjima traga.

- Izrada programa obuke, načina sticanja posebnih znanja i polaganje ispita za stečajne sudije poverena je Ekonomskom fakultetu univerziteta u Beogradu, uz konsultaciju sa Pravnim fakultetom univerziteta u Beogradu (član 7.). Smatramo da je važeće rešenje, po kom su ovi poslovi u nadležnosti Vladinih ministarstava, izvor mogućeg pritiska na stečajne sudije i da je društveno najprihvatljivije rešenje da obuku stečajnih sudija preuzmu odgovarajući fakulteti Univerziteta u Beogradu.

- Svi državni organi koji postupaju u konkretnom stečajnom postupku, kao i u drugim postupcima koji su u posrednoj ili neposrednoj vezi sa strankama u stečajnom postupku i na taj način imaju posrednog ili neposrednog uticaja na stečajni postupak dužni su da postupaju sa naročitim hitnošću (član 9.). Za kršenje ove obaveze odgovorno lice u državnom organu kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara do 500.000,00 dinara (član 208).

- U članu 14. uvodi se mogućnost pokretanja stečaja nad pravnim licima čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, a koja se isključivo ili pretežno finansiraju kroz ustupljene javne prihode ili iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave uz uslov da odobrenje za pokretanje stečaja da nadležno ministarstvo sa propisanim posledica uskraćivanja davanja odobrenja. Ne postoji raco za favorizovanje pravnih lica osnovanih i finansiranih od strane države, da ovi subjekti u pravnom prometu moraju imati istu odgovornost kao svi ostali subjekti, pogotovo u situaciji kada državni organi iznalaze načine da ovi subjekti nesmetano posluju i u slučajevima višegodišnje blokade njihovih računa.

Nemogućnost povlačenja predloga za pokretanje stečaja

Postojeće rešenje nije bilo dovoljno jasno i moglo je voditi zloupotrebi procesnih ovlašćenja. Eksplcitnim navođenjem da se podneti predlog za pokretanje stečaja ne može povući (član 6.) smanjuje se mogućnost različitih tumačenja i zloupotrebe procesnih ovlašćenja. Ova dopuna je u skladu sa važećim zakonom koji je propisao da stečajni postupak sprovođi sud po službenoj dužnosti.

Povećanje rokova trajnje nesposobnosti plaćanja

Svaki zakon mora da uvažava stvarno stanje. Propisivanje kratkih rokova za postojanje trajnije nesposobnosti plaćanja kao stečajnog razloga dovodi u nesaglasnost stvarno stanje u kom se nalazi naša privreda i zakonskog teksta. Zato smo nacrtom povećali rokove čijim protekom se smatra da postoji tra-

Imenovati TO ratom

jniha nesposobnost plaćanja kako bi se izvršilo usaglašavanje sa stanjem u privredi (član 12.).

Uvođenje mogućnosti da se za stečajnog upravnika imenuje lice koje je dužnik stečajnog dužnika ili lica povezano sa stečajnim dužnikom potraživanje stečajnog dužnika ili lica povezano sa stečajnim dužnikom ne prelazi iznos jedne prosečne zarade u Republici Srbiji (član 21)

Bespotrebno je važećim zakonom propisano ograničenje da se za stečajnog upravnika ne može imenovati lice koje je dužnik stečajnog dužnika. Ovakvo rešenje može dovesti do toga da pojedini stečajni upravnici ne mogu biti imenovani iako je njihovo dugovanje prema stečajnom dužniku zanemarljivo.

5.Usklađenost Nacrta sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS“, broj 83/08)

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (u daljem tekstu: Sporazum) u okviru Naslova VIII Politike saradnje, član 95 predviđa da saradnja između zemalja EU i Republike Srbije ima za cilj „razvijanje i jačanje malih i srednjih preduzeća (MSP) u privatnom sektoru, uspostavljanje novih preduzeća u oblastima koje pružaju mogućnost za rast i saradnju između MSP u Zajednici i u Sr-odredbama daje izvestan prostor u kom bi ovakav zakonski tekst mogao biti prihvatljiv, odnosno u kom ne bi bio ocenjen kao potpuno suprotan neoliberalnoj politici evropskih integracija, nema sumnje da bi za takvo razumevanje Nacrta od strane evropskih institucija najpre bilo potrebno razumevanje od strane vlasti u Srbiji da se evropski put može i mora tražiti kroz rešenja koja znače razvoj privrede i društva u Srbiji, to jest da evropski put ne mora nužno podrazumevati posezanje za najsirovijim i najprimitivnijim alatima neoliberalne dogme. Drugim rečima, usklađenost Nacrta sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju pre svega je pitanje za vlasti u Srbiji.

U Beogradu, 10. februar 2016. godine

Radna grupa za izradu nacrta zakona o stečaju i reorganizaciji, koju čine članovi kolektiva Učitelj neznalica i njegovi komiteti, pravnog tima projekta Pravna pomoć radnicima i malim akcionarima u slučajevima političke zloupotrebe pravosuđa zarad ekonomskih interesa, i aktivisti radničkih grupa koje učestvuju u ovom projektu

Niš: Dobro nam je, samo mi to još ne znamo

I prošle i početkom ove godine imamo očajnu sliku života većine građana Niša, nekada drugog grada po veličini u Srbiji, industrijskog, univerzitetskog, naučnog, sportskog i kulturnog centra juga Srbije. Danas je to zaboravljeni grad.

Opšte stanje društva u Nišu dugo je oslikavala rečenica: „Dobro nam je, samo mi to još ne znamo“. Kakav se to onda bunt javio prošle godine, i zašto su se pojedine organizacije okupile oko Udruženja predsednika skupština stanara, uključujući i naš Sindikat radnika zaposlenih na određeno vreme? Zbog čega su se pridružili i preduzetnici, ratni veterani, penzioneri, omladina bez zaposlenja, radnici koji su ostali bez posla i bez isplaćenih zarada?

Najveći grad južno od Beograda pokloilo ali sigurno postaje prestonica siromaštva. Bez posla je u Nišu na kraju 2015. godine bilo 32.106, a sa oko 108.281 lica. Svaki 26. građanin nema ni za ručak, a Nišlije su tek na 61. mestu po zaradama (59.611 dinara), daleko ispod Novog Sada (82.247dinara, 19. mesto), ili Kragujevca (66.236 dinara, 38. mesto). U toku 2014. godine pomoć Centra za socijalni rad u Nišu zatražilo je ukupno 40.667

osoba, što je za 6,3% više nego prethodne godine, a čak 23,5% više nego 2012. godine! Čak 15% Nišlija koristi neki vid socijalne pomoći. U gradu Nišu penzionera svih kategorija krajem 2014. godine je evidentirano 76.990 sa prosekom od 23.471 dinara, a zaposlenih svih kategorija ima 63.070, što znači da na 122 penzionera i na 55 nezaposlena lica dolazi 100 zaposlenih. Stopa nezaposlenosti mladih do 24 godine je 40,7% i iznad je republičkog proseka.

U Nišu na isplatu zaostalih zarada čeka oko 4.500 bivših radnika EI, MIN, Građevinara, JastrePCA i Niteksa, od kojih oko 2.500 ima izvršne presude. Džava im duguje oko 110.000 mesečnih zarada, a pojedinačni iznosi kreću se od 200.000 do sedam miliona dinara. Radnici nižih preduzeća u restrukturiranju potražuju čak 93.000 minimalca, ili dve milijarde dinara. Država je preuzela preduzeća u restrukturiranju i dugove prema radnicima, ali se rešavanje problema odlaže godinama. Radnici se i dalje okupljaju svakog petka, a zbog 6,5 miliona duga bivši radnik MIN-a Zoran Nešić štrajkuje gladu već mesec dana. Rukovodstvo grada i gradonačelnik stalno odlažu i ne mogu da reše ovaj problem. Radnici do danas nisu dobili odgovor iz Ministarstva privrede ko će i kada isplatiti novac koji su im firme ostale dužne.

Pored njih najviše su pogođena lica i porodice koja rade i primaju minimalne zarade, penzioneri sa minimalnim penzijama, lica koja nisu zaposlena i nemaju nikave ni imaju nedovoljne prihode od imovine, ušteđevine i drugih izvora, lica koja ostvaruju pravo na materijalno obezbeđenje i pravo na dodatak za tuđu negu i pomoć, pravo na dečji dodatak, pravo iz boračko-invalidsku zaštitu, osobe sa invaliditetom i lica sa posebnim potrebama, samohrani roditelji, porodice poginulih, otehih i nestalih lica u ratnim zbivanjima 1999. godine, nezaposleni po osnovu tehnološkog viška i bez svoje krivice i kojima se duguju zaostale zarade.

Ugroženi su i mali preduzetnici i vlasnici radnji. Desetak tržnih centara u Nišu su na izdisaju. Najkritičnija situacija je u najvećem i najstarijem centru „Kalča“, gde su dugovanja za održavanje i obezbeđenje objekta sa 400 lokala dostigla iznos preko 100 miliona dinara. Zbog ovakve situacije mnogi vlasnici lokala u „Kalči“, pogotovo oni na višim spratovima i ne traže da im se plaća renta uz uslov da se redovno plaćaju troškovi. O prodaji nema ni reči, jer niko i ne pita. Slična je situacija i sa „Dušanovim bazarom“ i tržnim centrima „Ambasador“, „Zone 1,2,3“, „Gorča“, dok „Podzemni tržni cetrar“ i „Merktor“ nekako preživljavaju.

U Nišu je ugašeno i iz evidencije obrisan 1.940 preduzetničkih radnji i privrednih društava, a u istom periodu otvoreno svega 1.484 radnje i firme. Za 440 preduzetnika nije bilo opstanka, čime se direktno ugasilo oko hiljadu radnih mesta. Najviše je ugašeno trgovinskih radnji, potom trafika za prodaju hrane, pića i duvana, taksi-radnji, mehaničarskih radionica i registrovanih tezgi na pijacama. U kategoriji privrednih društava najviše se gase trgovine na veliko raznom robom, građevinske firme, trgovine na veliko građevinskim materijalom i proizvodima za domaćinstvo.

U gradu u kojem je preko 32.000 ljudi bez posla i redovnih primanja nije potrebno tražiti posebna objašnjenja za otežano poslovanje male privrede. Njihovi prihodi nisu dovoljni da obezbede normalna primanja, a zahvatanja države su previsoka. Među dužnicima za poreze i doprinose je čak 69% onih koji sami sebe zapošljavaju. Razlog koji najčešće navode je da iz poslovanja ne uspevaju da prikupe dovoljno prihoda kako bi sebi uplatili poreze i doprinose. Na svakih 100 dinara koje isplati radniku, poslodavac odvaja 63 dinara za poreze i doprinose. Zato je sve je više onih koji rade na crno, pa legalnim trgovcima postaje nemoguće da posluju. Grad bi mogao da smanji troškove firmarine, zemljarine i komunalnih usluga kako bi pomogao preduzetnicima, ali to ne čini.

Inicijalna kapisla okupljanja građana Niša su bili visoki računi za grejanje. To je bila kap ulja na vatru. Gradske vlasti su u početku ignorisale zahteve i proteste građana. Kako se učešće građana povećavalo, vlast je počela da pregovara sa predstavnicima stanara-građana. Postali su sve nervozniji i čak počeli da se međusobno ne slažu koje će odluke doneti.

Državni revizor je dao izveštaj o poslovanju nekih javnih preduzeća i o trošenju budžeta grada za 2014. godinu. Na tribinama Udruženja stanara smo to analizirali i zaključili da javna preduzeća u Nišu obiluju stranačkim kadrovima, nenamenskim i protizakonitim trošenjem para građana (1,6 milijardi dinara u 2014.godini), nepotizmom, korupcijom. Živimo i dalje u sistemu „funkcionera“, neodgovornosti političara i „demokratske“ prakse neodgovornih. Političar gotovo nikad ne daje ostavku. On čeka da ga smene, pa posle da ga rehabilituju. Neefikasnost i rezultati lošeg upravljanja nisu parametri koji im govore da sami treba da podnesu ostavku i odgovorno postupe prema biračima. Građani Niša su napokon shvatili da „doba neodgovornih“ neće proći samo od sebe.

Javna komunalna preduzeća, oslanjajući se na monopol i podzakonske akte lokalne samouprave, primoravaju građane da koriste njihove preskupu usluge ili im onemogućavaju odvijavljanje sa ih usluga, suprotno odredbama Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o zaštiti potrošača. Ovakvo ponašanje predstavlja primer ucenjavčkog, nasrtljivog ponašanja na tržištu, a u slučaju da potrošač ne želi da se pokori, to jest ne želi da pod prinudom monopola donosi ekonomske odluke parka inaeć nikada ne bi doneo, niemu se u izgled stavlja angažovanje privatnih izvršitelja, koji u očima potroca predstavljaju bzu, efikasno „toljagu za uterivanje dugova“. Neka komunalna preduzeća idu toliko daleko da prete oduzimanjem stanova potrošačima kojima su se dugovi nagomilali (ovakve pretnje suprotne su načelu srazmere iz člana 20. stav 8. Zakona o izvršenju i obezbeđenju). Kao građani imamo pravo da se organizujemo i zaštitimo svoju imovinu koristeći demokratska prava po Ustavu.

Privatni izvršitelji se u zemljama EU ne bave naplatom potraživanja na osnovu tzv. verodostojnih isprava, pa ne treba da se bave time ni u Srbiji. Svaki drugi građanin Srbije je u egzistencijalnom problemu koji ne može da reši zbog svoje teške materijalne situacije. Najveći strah kod ljudi nije više od otkaza, već od privatnih izvršitelja.

Uпотреba privrednih izvršitelja za prinudnu naplatu dugova za komunalije je preskupa za utužene potrošače. Izlažu se ogromnim troškovima postupka pred privatnim izvršiteljem, koji je preduzetnik, i čiji je prevashodni interes da ostvari što veću zaradu i profit. To što je on pravnik i dalje ne znači da su mu pravo i pravičnost na prvom mestu.

Korišćenje izvršitelja za prinudnu naplatu komunalija nije u javnom interesu. Ono je u isključivom interesu malog kruga ljudi - samih izvršitelja (to im je, kao isključiva nadležnost, ključni izvor finansiranja i bogaćenja), nekolicine advokata koji rade za javna komunalna preduzeća, kao i zaštite monopola komunalnih preduzeća, to jest zaštite odođaćene prakse da svoj monopol zloupotrebljavaju, suprotno odredbama Ustava, Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o zaštiti potrošača i drugih propisa, međunarodnih i domaćih.

Naš sindikat je sa još deset organizacija i udruženja iz Srbije od 10. avgusta 2015. godine do kraja avgusta pokrenuo potpisivanje peticije, koju je potpisalo 10.154 građana, da se stopiraju izvršenja od strane privatnih izvršitelja i agencija, da se izmeni Zakon o izvršenju i obezbeđenju i donese novi Zakon o imovinskom cenzusu sa socijalnim kartama porodica. Zato smo 22. oktobra 2015. godine sa još dvadeset organizacija i udruženja uputili zahtev Vladi Srbije i izvršnoj gradskoj vlasti Niša da donese odluku grada kojom će STOPIRATI izdavanje predloga za izvršenje od strane javnih komunalnih preduzeća u Nišu za socijalno ugrožene kategorije stanovnika, dok se ne donese novi Zakon o izvršenju i obezbeđenju. Nisu nam odgovorili, tako da nastavljamo sa pritiskom.

Mora se voditi stalna borba za uticaj građana na donošenje odluka opštinskih i gradskih rukovodstava posebno u oblasti komunalnih usluga. Do prave demokratije, vladavine naroda se ne može doći ako se vlast i odluke prepuste samo izabranim predstavnicima naroda. Da bi se sprečili pokušaji manipulacija mišljenjem građana i rezultatima referendumu i narodnih inicijativa, neophodno je uvesti potpunu javnu kontrolu u radu svih javnih institucija i preduzeća, kao i potpunu javnu kontrolu u upravljanju dejavnima i referendumskim procesima od strane građana. U suprotnom, lideri političkih partija i raznih interesnih grupa će iskoristiti uticaj i ogromna finasijska sredstva koja su akumulirali u predhodnom periodu da utiču na kreiranje mišljenja građana i rezultata referenduma i narodnih inicijativa.

Svako javno delovanje je političko delovanje, a onaj ko se ne bavi time je politički „idiot“, reči su Aristotela. Poštena vlast ne postoji, jer prilika pravi lopova, a moć opija. Rešenje nije u čekanju poštenih političara, nego u tome da se uklone pretpostavke koje dovode do toga da vlast ne radi u opštem inetresu.

Miroslav Krstić dipl. ekon, predsednik Sindikata SZROV SRBIJA